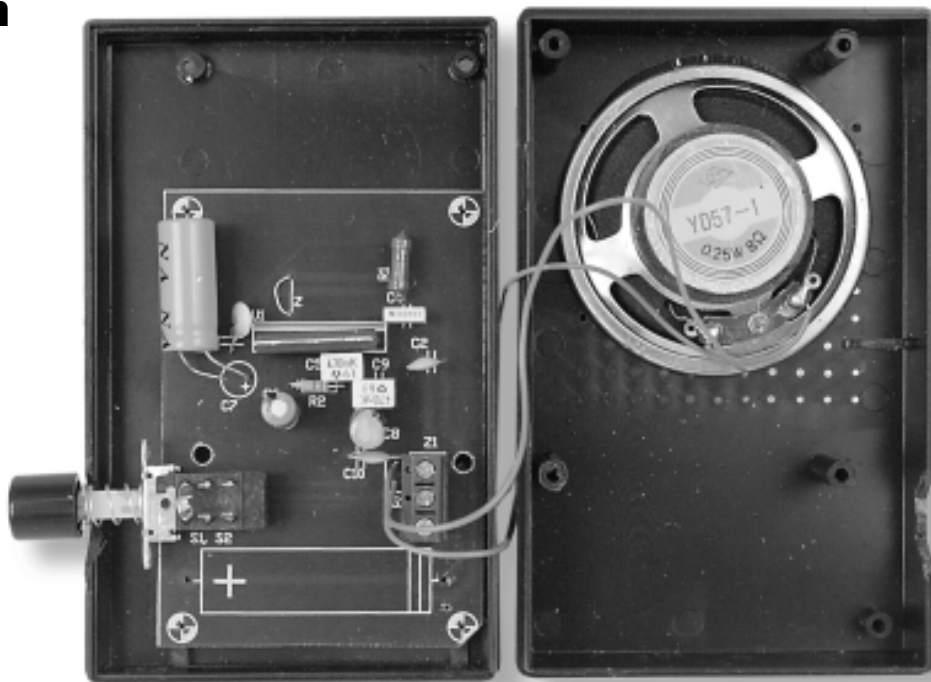

Prosty domofon

Prezentowany w artykule układ dowodzi chyba, że najważniejszym elementem konstrukcji elektronicznych jest... dobry pomysł!

Aby wytłumaczyć Czytelnikom do czego służy proponowane urządzenie najlepiej będzie posłużyć się przykładem. Wyobraźcie sobie, moi Drodzy, że ktoś z Was ma jakąś sprawę do omówienia z niżej podpisanym. W zasadzie nie ma problemu - w stopce redakcyjnej są zamieszczone telefony do AVT i wystarczy wykreślić numer, aby porozmawiać z autorem tego artykułu.

Po wybraniu numeru odzwie się centrala telefoniczna AVT i oczywiście poprosicie o połączenie z redakcją EP. W redakcji na drugim piętrze zadzwoni telefon, ktoś podniesie słuchawkę... i teraz mogą zająć następujące zdarzenia:

1. Autor przebywa w redakcji.
2. Autor montuje prototyp kolejnego układu, którego opis ma być zamieszczony w EP i jest w pracowni konstrukcyjnej.
3. Autor wybrał się właśnie do magazynu na parter.
4. Autor załatwia jakieś sprawy w dziale zaopatrzenia na pierwszym piętrze.

Nie będziemy Was dłużej zanudzać opisem kłopotów na jakie napotka osoba odbierająca telefon, bo i tak wiemy już o co chodzi.

Opisany w artykule domofon ma za zadanie umożliwić porozumienie się z osobą, o której nie wiadomo w jakim miejscu budynku ak-

tualnie przebywa. Naciśnięcie przycisku i wypowiedzenie jakiegokolwiek komunikatu do mikrofonu w jednej ze stacji spowoduje, że będzie on doskonale słyszalny we wszystkich pomieszczeniach, w których zainstalowano stacje naszego domofonu. Przy zastosowaniu głośników 16W takich stacji może być maksymalnie dziewięć, co zupełnie wystarcza do nagłośnienia nawet sporego budynku. Urządzenie przewidziane jest do stosowania w domkach jednorodzinnych, willach czy też pomieszczeniach firm.

Jedną z głównych zalet proponowanego układu jest jego prostota oraz taniość i dostępność elementów.

Opis układu

Na rys.1 widzimy schemat blokowy instalacji domofonu. W konfiguracji minimalnej potrzebne nam będą dwie stacje i zasilacz, a w maksymalnej możemy

zastosować aż dziewięć stacji, oczywiście także z zasilaczem.

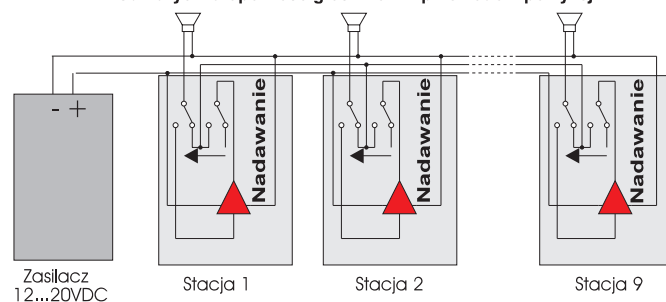
Do wykonania instalacji wystarczą nam trzy przewody, a nawet dwa, jeżeli jako trzeci przewód wykorzystamy np. instalację wodociagową. Stanowczo odradzamy natomiast wykorzystywania przewodu zerowego sieci energetycznej. O pomyłkę łatwo, a skończyć się to może w najlepszym wypadku zniszczeniem urządzenia.

Analizując rys.1 łatwo zauważyć, że w stanie spoczynkowym wszystkie głośniki są połączone ze sobą równolegle. Po naciśnięciu przycisku „Nadawanie” jeden z głośników zostaje odłączony od linii i dołączony do wejścia wzmacniacza, pełniąc rolę mikrofonu. Wzmocniony sygnał zostaje doprowadzony do wszystkich pozostałych głośników. Autor przypuszcza, że nic prostszego nie dałoby się chyba wymyślić!

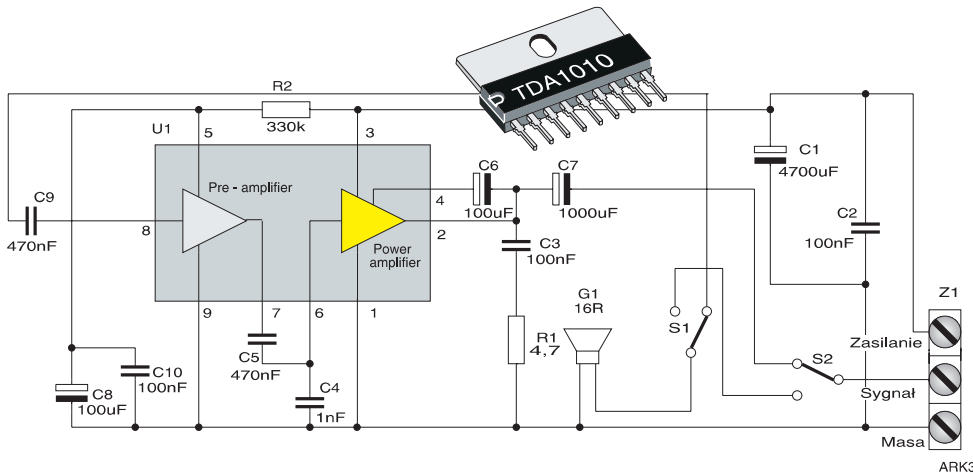
Tab.1. Parametry układu TDA1010

- ✓ napięcie zasilania: 6...24VDC,
  - ✓ maksymalny prąd wyjściowy: 3A,
  - ✓ moc wyjściowa przy $V_p=14,4V$ i oporności głośnika $2\ \Omega$: 6.4W,
  - ✓ zniekształcenia harmoniczne przy $P=1W$ i oporności głośnika $4\ \Omega$: 0,2%,
  - ✓ prąd spoczynkowy (typ.): 31mA.
- Układ posiada zabezpieczenie przeciwzwarciowe i przeciwko przegrzaniu struktury.

Sumaryczna oporność głośników + przewodów powyżej $2\ \Omega$

Rys. 1.

Rys. 2.

Wiemy już, że każda stacja domofonu musi zawierać w sobie wzmacniacz z przedwzmacniaczem mikrofonowym i przełącznik dwusekcyjny. Przejdźmy więc do analizy konkretnego rozwiązania konstrukcyjnego.

Zastosowany układ scalony TDA1010 nadaje się do naszych celów wręcz idealnie, ponieważ zawiera w swojej strukturze czuły przedwzmacniacz i może współpracować z głośnikami o wypadkowej oporności do 2 omów. W tab.1 zamieszczamy podstawowe dane techniczne tej interesującej kostki.

Schemat elektryczny stacji domofonu widoczny jest na rys.2. Niewiele jest tutaj do opisywania: schemat jest typową aplikacją fabryczną TDA1010. Sygnał z głośnika pełniącego czasowo funkcję mikrofonu podawany jest na wejście 8 przedwzmacniacza. Po wstępnym wzmocnieniu

kierowany jest na wejście końcówki mocy (pin 6). Ostatecznie wzmocniony sygnał kierowany jest za pomocą przełącznika S2 (ustawionego w pozycji „Nadawanie“, przeciwnie niż na schemacie) do połączonych równoległe głośników pozostałych stacji.

Montaż i uruchomienie

Na rys.3 przedstawiony został widok rozmieszczenia elementów. Płytkę drukowaną przedstawiono na wkładce wewnątrz numeru. Montaż każdej ze stacji domofonu nie powinien zająć więcej niż kilkanaście minut. Wszystkie elementy montujemy w sposób tradycyjny, wyjątkiem są tylko kondensatory elektrolytyczne, które musimy „położyć“ na płytce.

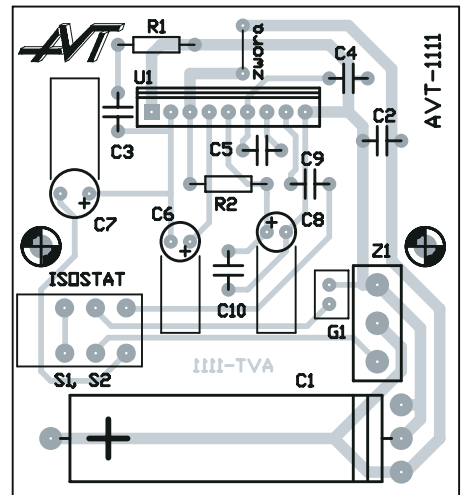
Z obudową także nie będziemy mieli większego kłopotu: jedyną przeróbką będzie wycięcie otworu na klawisz ISOSTAT-u.

Ten prosty układ nie wymaga oczywiście uruchamiania ani regulacji i działa natychmiast poprawnie. Do zasilania domofonu zaleca się użycie zasilacza o napięciu wyjściowym 12...18VDC i o maksymalnym prądzie ok. 1,5A. Nie musi to być nawet zasilacz stabilizowany, wystarczy dobre wygładzenie tętnień za pomocą kondensatorów o dużej pojemności. Nie zaleca się natomiast stosowania zasilania bateryjnego: jeżeli zasilac będziemy maksymalną liczbą stacji, to prąd spoczynkowy może wynieść 9x31mA, czyli blisko 300mA!

Zbigniew Raabe, AVT

WYKAZ ELEMENTÓW

- Rezystory**
- R1: 4,7Ω
- R2: 330kΩ
- Kondensatory**
- C1: 4700μF/25V (zalecany poziomy)
- C2, C3, C10: 100nF
- C4: 1nF
- C5, C9: 470nF
- C6, C8: 100μF/25V
- C7: 1000μF/25V
- Półprzewodniki**
- U1: TDA1010
- Różne**
- G1: głośnik dynamiczny 16Ω o średnicy max. 60mm
- S1, S2: przełącznik monostabilny, dwusekcyjny typu ISOSTAT
- Z1: ARK3
- Obudowa KM-35N

Rys. 3.

Kompletny układ i płytki drukowane są dostępne w ofercie AVT pod oznaczeniem AVT-1111.